

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-3096

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Heino, Anna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "Ja mikä on sen turvallisempaa kuin normaali perhe?" – eduskunnan konservatiivinen perhekeskustelu vuoden 2002 hedelmöityshoitolakiesityksestä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2004-12-7	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 104 s. + liitteet 9 s.	
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Suomessa on jo lähes parinkymmenen vuoden ajan valmisteltu hedelmöityshoitolakia. Hedelmöityshoitoja koskeva lainsäädäntö koskettaa perustavanlaatuisia kysymyksiä ihmisyyden olemuksesta ja yhteiskunnan roolista. Hedelmöityshoidoissa yhteisön sosiaaliset ja moraaliset käsitykset kohtaavat teknologisen kehityksen luomat mahdollisuudet. Tässä tutkimuksessa keskityn vuoden 2002 hedelmöityshoitolakiesitykseen ja siitä käytyyn eduskuntakeskusteluun. Kartoitan tutkimuksessani eduskunnassa hedelmöityshoitolakiesityksestä käytyä konservatiivista keskustelua Chaïm Perelmanin argumentaatioteorian avulla. Perelman on yksi argumentaatiota painottavan retoriikan tutkimuksen keskeisimpiä teoreetikkoja. Perelmanin argumentaatioteorian perustana on arvopäätelmien järjellisen arvioimisen ongelma. Jos se halutaan ratkaista, on tutkittava, miten arvopäätelmää puolustavia tai vastustavia kantoja perustellaan ja miten ne saavuttavat uskottavuutensa. Retoriikan tutkimus ei ole yhtenäinen metodi tai koulukunta. Yhteistä alan tutkimuksille on kielen roolin ja merkityksen keskeisyys. Tässä tutkimuksessa olen kiinnostunut niistä tavoista, joilla konservatiivisessa keskustelussa perusteltiin vaatimuksia ja mihin nämä argumentit pohjautuivat. Erityisesti olen kiinnostunut konservatiivien perheeseen liittämistä merkityksistä.</p> <p>Konservatismi on ollut perhekeskustelussa merkittävässä roolissa, sillä ydinperhe on perinteisesti ollut konservatiivisen maailmankatsomuksen keskiössä. Konservatismi koettaa vastata niihin epävarmuuksiin, joita on syntynyt perhekäsitysten laajentuessa. Hedelmöityshoitolaista käydyssä keskustelussa konservatismi näyttäytyi ydinperheideaalin tavoitteluna ja perinteisten arvojen puolustamisena. Perinteisesti yksityiselle alueelle kuuluvaksi mielletty perhe nousee hedelmöityshoidoista käydyssä keskustelussa julkiselle areenalle ja poliittisen vallankäytön kohteeksi. Konservatistien viimeaikaisen vallan kasvun vaikutukset näkyvät poliittisessa elämässä Suomessakin. Vaikka Yhdysvaltoihin verrattavaa yhteiskunnallista moraalipaniikkia Suomessa ei ole syntynyt, myös täällä perheestä käydyt keskustelut ovat viime vuosien aikana voimistuneet. Hedelmöityshoitolakiesityksestä eduskunnassa käyty keskustelu on osa laajempaa perheeseen kohdistuvaa yhteiskunnallista kiistaa. Se voidaan tulkita kamppailuna eri perhemuotojen hyväksyttävyyden rajoista.</p> <p>Hedelmöityshoitolakiesityksestä käyty keskustelu liittyy läheisesti perustavanlaatuisiksi koettuihin kategorioihin kuten perhe, vanhemmuus ja identiteetti. Näistä perhe toimii usein tulkintakehikkona, jonka osia muut tekijät ovat. Käsitykset perheestä – sen muodosta, jäsenistä, vällanjanosta ja rooleista – ovat lakiesityksestä nousseen kiistan kohteina. Heteroseksuaalisen ydinperheen aseman säilyttäminen ja vahvistaminen oli konservatiivisen argumentaatiostrategian päämäärä.</p> <p>Konservatiivien kamppailussaan hyödyntämät argumentaatiostrategiat voi jakaa kahteen ryhmään: luonnollisuusargumentteihin ja lapsen hyvinvointi -argumentteihin. Ne molemmat jakautuvat alaryhmiin. Niitä molempia käytettiin perusteluna heteroseksuaalisen ydinperheen valta-aseman säilyttämisen tärkeydelle. Niissä vedottiin tiettyihin universaaleiksi tulkittuihin perusteisiin ja käsitteisiin, kuten ”luontoon” ja ”lapsen etuun”. Argumentaatiojuonteet eivät kuitenkaan aina olleet selvärajaisia, vaan sekoittuivat usein toisiinsa. Usein argumentaatioryhmät nivoutuivat yhteen muodostaen konservatiivisen tulkinnan mukaan kiistämättömän perustelun sekä ydinperheen ensisijaisuudelle että hedelmöityshoitokielteisyydelle yksin asuivilta naisilta ja naispareilta. Argumentit lähestyivät hedelmöityshoitoja eri kannoilta, mutta päätyivät aina samaan lopputulokseen: ydinperhe on ainoa perhemalli, joka pystyy varmistamaan yksilöiden sekä yhteiskunnan tasapainoisen ja terveen kehityksen.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords konservatismi retoriikka hedelmöityshoitolakiesitys Suomi - 2000-luku			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			